

Memoriál kapitána Bogataje

František Bogataj se narodil 21. března 1913 v Uherském Ostrohu. Pocházel z 11 dětí, jeho rodina jako jedna z nejchudobnějších obývala malý domek sestávající z jedné ložnice, kuchyně, komory a šopy pro kozy a drůbež.

„Život nás všech byl velmi tuhý hlavně v zimě, kdy bývala veliká nezaměstnanost,“ vzpomínal později František Bogataj, který si musel na zaplacení školného v Obchodní akademii Uherské Hradiště přivydělávat doučováním dětí místních obchodníků a o prázdninách nádenickou prací. Pokud neměl na zaplacení železniční jízdenky do školy v Uherském Hradišti, **denně pochodoval i ve sněhu a mrazu (většinou o hladu) 12 km tam a 12 km zpátky.**

Po maturitě v roce 1933 nastoupil vojenskou základní službu, aby nakonec v armádě zůstal. Německé okupace ho zastihla jako posádkového velitele v Ostrově u Karlových Varů. Ihned se zapojil do odbojové organizace Obrana národa na Slovácku. Po vyzrazení odbojové činnosti unikl před gestapem do zahraničí a posléze **po intenzivním výcviku v hodnosti kapitána očekával vyslání do týlu nepřítelů v okupované vlasti.**

Vás dnes čeká porce sotva poloviční, i tak ale počítejte s náročnou trasou.

Výcvik trval několik let, vy si na úvod zkusíte střeleckou průpravu.

Velitelem čtyřčlenné skupiny **Carbon**, která byla vysazena na Hodonínsku 12. dubna 1944, byl právě František Bogataj. Po výsadku se skupina nesešla a dva její členové v obklíčení zvolili smrt vlastní pistolí. Později se sešel Bogataj se svým radistou Jaroslavem Šperlem, **nějaký čas ještě trvalo, než se dostali k funkční vysílačce, navíc museli unikat gestapu.**

Na tyto dny František Bogataj vzpomínal takto: „Úkryt u mé tety v Uherském Ostrohu byl ideální. Přístup k němu od řeky Moravy, na jejímž břehu byl její domeček postaven, byl celkem bezpečný. **Při každém příchodu a odchodu musel jsem však přeplavat, což bylo nepříjemné v jarním a podzimním údobí.** Zde, na půdě, kde bylo jen seno, v létě horko a v zimě zima, **jsem šifroval a dešifroval zprávy pro Londýn.** Nebylo žádné osvětlení, ba ani ne spací pytel, abych v případě nebezpečí mohl rychle beze stop uniknouti. Dobře vycvičený pes mě vždy varoval.“

Koncem roku 1944 se podařilo Bogatajovi kontaktovat Jaroslava Kuchaře, pracujícího v továrně AVIA v Kunovicích, který **sestrojil vysílačku, a 28. ledna 1945 bylo navázáno oboustranné spojení s Londýnem.**

Po výsadku na Slovácko se ocitli všichni doma a zároveň na okupovaném území. Schopnost rozpoznat nepřítele si vyzkoušíte při **setkání s vojenskou hlídkou.**

Je podzim, ale vy plavat nemusíte. **Budete se plavit...** Dávejte si pozor, a kdyby něco nevyšlo, pravá **válečná ošetřovna je nedaleko!**

Nějaká ta šifra přijde vhod, zvláště když si přitom chvíli odpočinou vaše nohy i plíce 😊

Vedle zpravodajské činnosti se připravovalo i ozbrojené povstání, k čemuž bylo zapotřebí zbraní. První shoz zbraní a trhavin byl uskutečněn 23. března 1945. **Během dalších tří týdnů přijaly skupiny Carbon 16 nákladů zbraní a trhavin.** František Bogataj měl připraveno 23 ploch pro přijetí zásilek a více než 260 spolupracovníků z řad místních vlastenců. Někteří za to zaplatili svými životy.

Odbojáři pod vedením Bogataje podnikli řadu ozbrojených akcí, např. **přepady muničních skladů, přerušování železničních tratí** nebo boje s nacistickou armádou v prostoru Uherské Hradiště – Kyjov. Ilegální skupina Carbon, kterou Bogataj vytvořil a vedl, úspěšně působila až do konce války.

Po skončení války se František Bogataj netajil kritikou poměrů, které v armádě vládly. Není divu, že hned po únorovém převratu mu bylo 28. února 1948 v časných ranních hodinách oznámeno, že se s okamžitou platností zbavuje činné vojenské služby. V březnu byl odeslán na nucenou dovolenou a **2. září 1948 byl jako nespolehlivý z armády propuštěn v hodnosti majora.** Následovaly časté domovní prohlídky a nemožnost trvalého zaměstnání. **30. října 1948 se Bogatajovi podařilo dostat ilegálně za hranice.**

I nepřítel disponoval zbraněmi. Právě procházíte pozemkem, který mohl být ustupujícími **Němci zaminován, použijete proto moderní techniku** a možná budete i odměněni

Přesný hod granátem leckdy rozhodoval o životě a smrti! Vy si na tuto dovednost ještě počkáte, nejdříve výlet do poválečných dob...

Hned po příchodu do Německa navázal spojení s generálem Moravcem a podruhé se zapojil do zahraničního odboje. Do roku 1954 vedl vlastní zpravodajskou skupinu v Německu. Po ukončení této činnosti odjel do USA. Pracoval jako bankovní úředník, do důchodu odešel jako viceprezident American National Bank v Chicagu. V exilu se dočkal pádu komunistického režimu v Československu. **V roce 1992 mu byl udělen Řád Milana Rastislava Štefánika III. stupně a následně byl povýšen do hodnosti generálmajora.**

František Bogataj zemřel 4. února 1999 jako americký občan, urna s jeho popelem je uložena v rodinném hrobu v Uherském Ostrohu. V roce 2009 mu rodné město Uherský Ostroh odhalilo pamětní desku na nádvoří ostrožského zámku. Pocta statečnému muži, který si zachoval čistý štít, rovnou páteř a dostal vojenské přísaze, kterou dal masarykovské republice.

Pořadatelé Memoriálu Františka Bogataje vám děkují za účast a těší se na váš start v roce 2020!

A nyní už vám jen přejeme dobrou chuť a šťastnou cestu domů...

Zatímco demokraticky smýšlející vlastenci přicházeli o svobodu či vlast, často o zdraví nebo i život, **komunistická armáda se chystala na atomovou válku. Jedna z památek na tu dobu je před vámi.**

Válečný hrdina František Bogataj se dočkal ocenění ve své vlasti až po Listopadu 1989.

Před finišem si připomeňte, že tomu bude brzy již 30 let, kdy jsme opět získali svobodu.